

ŠIAULIŲ „RINGUVOS“ SPECIALIOSIOS MOKYKLOS KRIZIŲ VALDYMO MOKYKLOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių „Ringuvos“ specialiosios mokyklos krizių valdymo mokykloje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas remiantis 2018 metų kovo 8 dienos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr.V-229 „Rekomendacijos dėl krizių valdymo mokyklose“.
2. Aprašas reglamentuoja krizių valdymą mokykloje, krizių valdymo komandos (toliau - Komandos) narių funkcijas, darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su mokyklos vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), Šiaulių miesto psichologine-pedagogine tarnyba (toliau – PPT), psichologinės pagalbos teikėju (-ais) krizių mokykloje metu.
3. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.
  - 3.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kita;
  - 3.2. **krizė mokykloje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę mokykloje bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: mokinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme mokykloje, susišaudymas mokykloje, gaisras mokykloje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kita;
  - 3.3. **krizės valdymas mokykloje** – veiksmai, kuriuos atlieka mokyklos administracija, Komanda, VGK ir PPT, psichologinės pagalbos teikėjas, siekdami įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, mokyklos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą mokyklos bendruomenės narių saugumu ir panašiai;
  - 3.4. **krizių valdymo mokykloje komanda (Komanda)** – mokykloje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;
  - 3.5. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti.
4. Krizės valdymas mokykloje suprantamas kaip koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka mokyklos Komanda, VGK, PPT, psichologinės pagalbos teikėjas (-ai), siekiant įveikti krizės sukeltas pasekmes ir teikti mokyklos bendruomenei veiksmingą pagalbą.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO MOKYKLOJE ORGANIZAVIMAS

5. Krizės valdymą mokykloje organizuoja nuolat veikianti, krizių valdymą vykdanči specialistų grupė, kuri sudaryti iš mokyklos administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovų, turinčių krizės mokykloje valdymui reikalingų asmeninių savybių ir kompetencijų, – Komanda.
  - 5.1. Mokyklos komandą sudaro:
    - 5.1.1. Mokyklos direktorė - Lijana Giedraitienė, komandos vadovas;

5.1.2. Vaiko gerovės komisijos pirmininkė – Rita Gričiuvienė, atsakinga už krizės valdymo veiksmų plano parengimą;

5.1.3. Direktoriaus pavaduotoja ugdymui Salvinija Žukienė, atsakinga už komunikaciją;

5.1.4. Mokytoja Eglė Kančelskienė, atsakinga už psichologinės pagalbos organizavimą;

5.1.5. Socialinė pedagogė Jurgita Kaziūnienė, atsakinga už psichologinės pagalbos teikimą;

5.1.6. Auklėtoja Vilma Navickienė, atsakinga už saugumo priemonių organizavimą;

5.1.7. Slaugytoja Rasa Dabkevičiūtė, atsakinga už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą.

6. Komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems mokyklos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

7. Komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

7.1. kartu su VGK parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – krizės valdymo veiksmų planas) (Aprašo 1 priedas);

7.2. įvykus krizei kartu su VGK rekomenduojama, konsultuojantis su Šiaulių savivaldybės administracijos švietimo padaliniu, PPT, psichologinės pagalbos teikėju (-ais), peržiūrėti preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertinti mokyklos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, išskviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptarti esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priimti sprendimą:

7.2.1. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;

7.2.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptarti krizės valdymo eigą ir numatyti postvencinius veiksmus.

8. Mokyklos komandos narių funkcijos:

8.1. Komandos vadovas:

8.1.1. vadovauja Komandos darbui;

8.1.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors Komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas mokyklos darbuotojas;

8.1.3. užtikrina, kad Komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

8.1.4. rūpinasi, kad Komandos nariai ir kiti mokyklos darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademinės valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

8.1.5. inicijuoja Komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Komandos posėdžiai krizės valdymo organizaciniais klausimams (Komandos narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

8.1.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės vykdomąją instituciją; prireikus – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

8.1.7. įvykus krizei, susisiečia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta mokyklos bendruomenei (mokyklos administracijai, mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams));

8.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę Komandą ir VGK;

8.1.9. informuoja mokyklos administraciją ir mokytojus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę mokyklos darbuotojams, užtikrina, kad mokytojai

nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, mažoms mokinių grupėms (klasėse) praneštą informaciją apie krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

8.1.10. iškvietus psichologinės pagalbos teikėją (-us), informuoja mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės vykdomąją instituciją;

8.1.11. mokinio ir (ar) mokyklos darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

8.2. narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:

8.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją mokykloje (labiausiai krizės paveiktus mokyklos bendruomenės narius, bendrą mokyklos bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir mokyklos vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

8.2.2. bendradarbiaudamas su mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės vykdomąja institucija, organizuoja psichologinės pagalbos mokyklos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

8.2.3. labiausiai krizės paveiktiems mokyklos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us), ir (ar) teikia psichologinę pagalbą mokyklos bendruomenės nariams (rengia pokalbius su mokyklos bendruomenės nariais, konsultuoja mokyklos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis);

8.3. narys, atsakingas už komunikaciją:

8.3.1. reguliariai atnaujina mokyklos komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą mokyklos komandos nariams ir mokyklos bendruomenei;

8.3.2. bendradarbiaudamas su V GK, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinės Mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąja institucija ir mokyklos Komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas mokyklos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją Komandos vadovui;

8.3.3. konsultuoja Komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;

8.3.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

8.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

8.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

8.4.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme mokyklos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių mokyklos bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

8.4.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

8.5. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

8.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei mokyklos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus mokyklos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja Komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

8.5.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

8.5.3. numato vietą (-as) mokykloje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

8.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9. Visi pagalbą teikę specialistai, įvykus krizei mokykloje – netikėtam ir / ar pavojingam įvykiui, sutrikdančiam įprastą mokyklos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiančiam

visą ar didesnę mokyklos bendruomenės dalį, turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

10. Su krizių valdymo mokykloje Aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus įsakymu, pedagogai ir kiti darbuotojai supažindinami pasirašytinai.

11. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) supažindinami su šia tvarka, įdedant ją į mokyklos internetinę svetainę <https://ringuvos-sm.siauliai.lm.lt/> .

PRELIMINARUS VEIKSMŲ PLANAS, ĮVYKUS KRIZEI:

1. Nedelsiant po įvykio:

- sukviesti Komandos ir VGK narius, prisiminti kiekvieno funkcijas ir atsakomybę;
- prieš prasidedant pamokoms, sukviesti mokytojų pasitarimą, kurio metu instrukuoti mokytojus apie tai, kaip reikėtų pateikti informaciją mokiniams;
- pateikti rekomendacijas, kaip padėti vaikams reikšti emocijas ir reaguoti į įvykį;
- priminti pagrindines Komandos narių ir mokytojų funkcijas;
- suteikti informaciją apie tai, kur ir kaip bus teikiama pagalba;
- suteikti neatidėliotiną pagalbą tiems, kuriems jos labiausiai reikia;
- pirmosios dienos pabaigoje aptarti pagrindinius dienos įvykius, numatyti svarbiausius kitos dienos veiksmus.

2. Kitą dieną:

- organizuoti tolesnį pagalbos teikimą mokyklos bendruomenės nariams;
- vykdyti šviečiamąją veiklą, slopinti gandus;
- aptarti tėvų informavimą ir prevencinio švietimo klausimus;
- dienos pabaigoje aptarti pagrindinius įvykius, numatyti tolesnius veiksmus.

3. Vėlesnėmis pirmosios savaitės dienomis:

- organizuoti trumpus esamos situacijos aptarimus;
- tęsti numatytą pagalbos priemonių įgyvendinimą.

4. Komandai nusprendus, kad situacija normalizavosi, mokyklos krizės valdymo veikla nutraukiama.

5. Krizės komanda, įgyvendinusi krizės valdymo mokyklos plane numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo mokykloje veiksmų sėkmingumą, priima reikiamus sprendimus bei koreguoja krizės valdymo mokykloje veiksmų planą.
